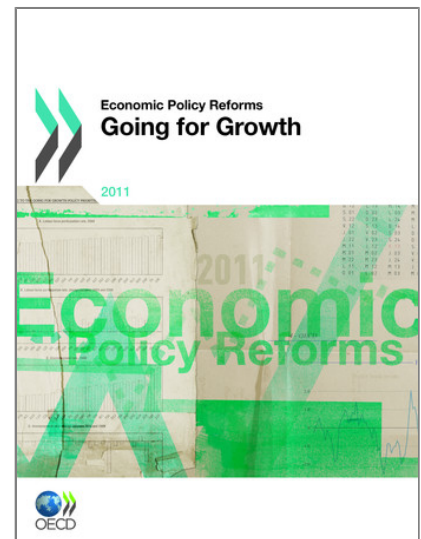

OECD *Multilingual Summaries*

Economic Policy Reforms 2011: Going for Growth

Summary in Finnish

Talouspoliittiset uudistukset 2011: Kohti kasvua

Suomenkielinen tiivistelmä

- Maailmantalous elpyy nyt syvimmästä taantumasta 1930-luvun laman jälkeen, mutta on edelleen liian riippuvainen makrotalouspoliittisesta elvytyksestä, eikä ole onnistunut vielä huomattavasti vähentämään useissa maissa esiintyvää korkeaa ja pysyvää työttömyyttä. Kohti kasvua 2011 tuo esiin rakenteelliset uudistukset, joita tarvitaan kriisin jälkeen pitkäaikaisen kasvun palauttamiseen. Raportissa esitellään viisi uudistustoimenpidettä, jotka seuraavan vuosikymmenen aikana kaikkein tehokkaimmin loisivat kestäväää kasvua kussakin OECD-maassa ja, ensimmäistä kertaa, kuudessa kehittyvässä taloudessa (Brasiliassa, Kiinassa, Intiassa, Indonesiassa, Venäjällä ja Etelä-Afrikassa). Analyysin mukaan nämä uudistukset myös tukisivat kipeästi kaivattua julkisen talouden vakauttamista ja edistäisivät maailmanlaajuisen vaihtotaseen tasapainottamista.
- Raportin kansainvälisesti vertailukelpoisten indikaattoreiden avulla valtiot voivat arvioida taloudellista suorituskykyään ja rakennepoliittikaansa monilla eri aloilla.
- Lisäksi tässä numerossa on kolme analyttistä kappaletta asuntopoliitikasta, terveydenhoitojärjestelmien tehokkuudesta sekä rakennepoliitiikan ja vaihtotaseen epätasapainon välisistä yhteyksistä.

Maailmantalouden elpyminen 1930-luvun suureen laman jälkeen syvimmästä taantumasta alkoi jo jonkin aikaa sitten, mutta on edelleen liian riippuvainen makrotalouspoliittisesta elvytyksestä, eikä ole vielä riittävästi vähentänyt monien maiden korkeaa ja kestävästä työttömyydestä. Kun finanssipoliittinen elvytys vähitellen poistetaan keskityttäessä kestävämpään julkisen velan dynamiikkaan ja rahapolitiikalta odotetaan enintään vain vähän lisää tukea, OECD-maiden hallitusten tärkeimmäksi haasteeksi muodostuu poliittikkakeskeisen elpymisen muuttaminen riippumattomaksi talouskasvuksi. Laman aikana muualla kuin finanssialan sääntelyssä hidastuneiden rakennepoliittisten uudistusten nopeuttaminen voisi olla merkittävää. Kun otetaan huomioon kriisistä toipuminen, etusijalle voidaan asettaa uudistukset, jotka edistävät lyhytaikaista talouskasvua eniten ja auttavat työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia säilyttämään yhteyden työmarkkinoihin.

Tässä Kohti kasvua -raportin uudessa painoksessa tuodaan esille viisi tärkeintä uudistustoimenpidettä, jotka seuraavan vuosikymmenen aikana kaikkein tehokkaimmin loisivat kestävästä talouskasvusta kussakin OECD-maassa ja, ensimmäistä kertaa, kuudessa kehittyvässä taloudessa (Brasiliassa, Kiinassa, Intiassa, Indonesiassa, Venäjällä ja Etelä-Afrikassa, eli BRIICS-maissa). Nämä suositukset perustuvat kunkin maan suorituskyvyn puutteiden - mitataan vertaamalla työn tuottavuutta ja aukkoja työvoiman käyttöasteessa parhaiten suoriutuneisiin maihin - ja politiikan heikkouksien väliseen kartoitukseen. Tämän prioriteettien valintaan tähtäävän harjoituksen perusteella tehdyt tärkeimmät johtopäätökset esitellään lyhyesti yleiskuvan antavassa kappaleessa (1. kappale) ja yksityiskohtaisemmin maakohtaisissa muistiinpanoissa (2. kappale). Tärkeimmät johtopäätökset ovat:

- Korkeamman tulotason OECD-maat kohtaavat useita poliittisia haasteita ja maat voidaan jakaa karkeasti kahteen ryhmään. Ensimmäinen ryhmä koostuu etupäässä Manner-Euroopan maista, joiden on nostettava työvoiman käyttöastetta. Yleisesti suositellaan etuusjärjestelmien parempaa suunnittelua, työmarkkinoiden dualismin vähentämistä työpaikkojen turvaamiseen liittyvien uudistusten avulla ja työn verorasitusten poistamista, mutta hyödykemarkkinoiden uudistuksilla on myös tärkeä rooli. Muilla suhteellisen varakkailla OECD-mailla on vastassaan tasapainoisempi joukko haasteita. Näiden maiden on keskityttävä enemmän työn tuottavuuteen - etenkin Aasian jäsenmaissa - ja usein suositellaan myös verkkoalan sääntelyä, ulkomaisten suorien investointien rajoituksia, verorakennetta ja julkishallintoa koskevia uudistuksia.
- Matalamman tulotason OECD-maat - mukaan lukien vuonna 2010 OECD:n jäseniksi liittyneet Chile, Viro, Israel ja Slovenia - ja BRIICS-maat kohtaavat paljon enemmän koulutusjärjestelmiin ja hyödykemarkkinoiden sääntelyyn liittyviä haasteita. Näillä uudistuksilla pyritään kohentamaan tuottavuutta. Näissä maissa myös työn epävirallisuus luo erityisiä poliittisia haasteita. Monessa tapauksessa BRIICS-maiden prioriteetit ovat sisällöltään samanlaisia kuin matalan tulotason OECD-maiden prioriteetit, mutta BRIICS-maissa uudistusten määrän tarve on tyypillisesti suurempi. Useille BRIICS-maille ja joillekin matalan tulotason OECD-maille suositellaan myös oikeusjärjestelmien ja sopimusten täytäntöönpanon valvonnan uudistuksia sekä korruptiota vähentävien hallintojärjestelmien parannuksia.
- Tuloja ja työllisyyttä nopeasti kohottavat uudistukset ovat arvokkaita kriisin jälkeisissä olosuhteissa. Esille tuoduista uudistuksista sellaisia ovat kilpailua haittaavien esteiden vähentäminen (esim. vähittäiskaupassa tai vapaita ammatteja harjoittavien itsenäisten ammatinharjoittajien kohdalla), liiketoiminnan hallinnollisten rasitusten keventäminen ja ulkomaisten suorien investointien esteiden poistaminen. Jotkut näistä prioriteeteista voisivat myös estää korkeaa työttömyyttä muuttumasta pysyväksi työttömyydeksi, joka on tärkeä huolenaihe nykyisin. Osa kriisiä seuranneesta työmarkkinapolitiikasta - esimerkiksi lyhytaikaisten työhankkeiden pidentäminen tai työttömyysturvan pidentäminen ja laajentaminen - vähensivät laman työttömyysvaikutusta ja lievensivät työntekijöiden vaikeuksia. Taloudellisten olosuhteiden kehittyessä, uudet poliittiset aloitteet voisivat tukea työhön liittyvää elpymistä. Tällaisia uudistuksia ovat mm. aktiivisen työmarkkinapolitiikan investointien lisääminen ja uudistukset, työmarkkinoiden dualismin vähentäminen työpaikkojen turvaamiseen liittyvillä toimenpiteillä ja tulonsiirto-ohjelmien parempi suunnittelu.
- Nykyisen taloudellisen tilanteen vaikutus hallitusten kykyyn tehdä uudistuksia on epäselvä, ja kriisin jälkeisen tilanteen takia uudistuksia tarvitaan entistä enemmän, mutta monissa maissa julkisen talouden heikko kunto vaikeuttaa uudistusten tekemistä. Tätä taustaa vasten on tärkeää varmistaa, että uudistukset tukevat julkisen talouden vakauttamista.
- Rakennemuutokset keskittyvät etupäässä tulotason nostamiseen pitkällä aikavälillä, mutta voivat edistää budjettitasapainoa myös muilla tavoin. Esimerkiksi työllisyyttä lisäävät uudistukset tukevat todennäköisesti julkisen talouden vakauttamista. Kestävämpään julkisen talouden takia, myös monien muiden rakennemuutosten tekeminen on kiireellistä. Etenkin verotusjärjestelmien parannukset tai koulutuksen ja terveydenhoidon tehokkuuden lisääminen voisivat pienentää julkisen talouden vajetta.

Talouskasvua tukevilla rakennemuutoksilla voi myös olla hyödyllinen vaikutus vaihtotaseen epätasapainoon. Aiheesta kirjoitetaan yksityiskohtaisesti 5. kappaleessa. Kriisin aikana tapahtuneesta lähentymisestä huolimatta, maailmanlaajuinen epätasapaino on vielä suuri sekä OECD-maissa että OECD-maiden ulkopuolella, ja se todennäköisesti pysyy suurena, ellei tilannetta korjata poliittisesti. Vaikka rakennemuutosten pääasiallinen

tarkoitus ei olekaan maailmanlaajuisen epätasapainon korjaaminen, ne voivat vaikuttaa vaihtotaseeseen muuttamalla kotitalouksien ja yritysten säästämistä ja investointeja, sekä vaikuttamalla julkiseen säästämiseen ja investointeihin. Tässä kappaleessa esitetyssä uudessa empiirisessä analyysissä ehdotetaan useita itsessäänkin suotavia rakenneuudistuksia, jotka voivat vähentää maailmanlaajuisia epätasapainoa kaventamalla kotimaisen säästämisen ja investoinnin erotusta useilla eri talouden alueilla:

- Kehittämällä sosiaalihuoltojärjestelmiä Kiinassa ja muissa Aasian talouksissa saavutettaisiin tärkeä yhteiskunnallinen tavoite, jonka sivuvaikutuksena säästämisen tarpeellisuus varotoimenpiteenä vähenisi, mikä taas pienentäisi vaihtotaseen ylijäämää joissakin näistä maista.
- Eläkeikää nostavat eläkeuudistukset kohottaisivat tulotasoa ja tukisivat säästämisen ja vaihtotaseen ylijäämän pienentämistä (mutta suurentaisivat alijäämää ulkopuolisissa alijäämäisissä maissa).
- Hyödykemarkkinoiden uudistukset verkkoaloilla, vähittäiskaupassa tai asiantuntijapalveluissa voisivat edistää pääoman käyttöä ja siten vähentää vaihtotaseen ylijäämää Japanin ja Saksan kaltaisissa maissa.
- Kulutusta edistävien vääristymien poistaminen, esimerkiksi asuntolainan korkojen verovähennysoikeus laskennallisen vuokran verotuksen puuttuessa, voisivat tukea kotitalouksien säästämistä ja vähentää ulkopuolista alijäämää useissa maissa, etenkin Yhdysvalloissa, mutta ennen näiden menetelmien käyttöönottoa talouden on vakauduttava.
- Talousmarkkinoiden kehittyneisyyttä ja syvyyttä lisäävät talousmarkkinuudistukset helpottaisivat lainansaantia kehittyvissä talouksissa ja lisääisivät siten kulutusta ja investointeja, mikä taas vähentäisi vaihtotaseen ylijäämää, joka on ongelma joissakin näistä maista. Tällaisia uudistuksia on tuettava sopivalla toiminnan vakauden valvonnalla.
- Finanssipolitiikan kiristäminen OECD-maissa, hyödykemarkkinoiden uudistukset Saksassa ja Japanissa, julkisten terveydenhoitomenojen lisääminen (kahdella prosentilla BKT:stä) ja rahoitusmarkkinoiden vapautuminen Kiinassa vähentäisivät maailmanlaajuisia epätasapainoa yhteensä noin kolmanneksella.

Kohti kasvua -raportin tässä numerossa on asumista koskeva erikoiskappale (4. kappale). Virheellinen asuntopolitiikka edisti osaltaan äskettäisen kriisin syntymistä ja voisi nyt hidastaa työvoiman liikkuvuutta ja työllisyyden elpymistä. Kappaleessa esitellään uudet asuntomarkkinapolitiittiset indikaattorit ja OECD:n empiirinen analyysi, jonka tärkeimmät löydökset ovat:

- Asuntolainamarkkinoiden innovaatiot on yhdistettävä tarkoituksenmukaisen valvonnan ja viisaan pankkitoiminnan säätelyn kanssa. Finanssimarkkinoiden vapauttaminen ja asuntolainainnovaatiot ovat tuoneet asunnot aikaisemmin luotonsaannin vaikeudesta kärsineiden kotitalouksien saataville, mutta asuntolainamarkkinoiden säätelyn uudistukset voivat myös olla syy huomattavaan asuntojen hintojen nousuun - keskimäärin 30 % OECD-maissa 1980-luvun alusta 2000-luvun puoliväliin - ja asuntojen hintojen ailahteluun.
- Monissa OECD-maissa asuntotuotanto voisi vastata herkemmin kysyntää. Tämä toteutettaisiin esimerkiksi virtaviivaistamalla monimutkaisia rakennuslupamenettelyjä. Näin estettäisiin asuntojen hintojen liiallinen ailahtelu. Herkempi vastaavuus voi kuitenkin johtaa myös kiinteistöinvestointien suurempiin muutoksiin, ellei kysynnän ailahtelevaisuutta hillitä.
- Asuntopolitiikka voi tukea asuinpaikan vaihdoksista riippuvaa liikkuvuutta, minkä seurauksena työntekijät löytävät helpommin työtä, mikä taas auttaa työmarkkinoita toipumaan viimeaikaisesta kriisistä. Pienentämällä asunnon ostoon liittyviä korkeita kustannuksia parannettaisiin luoton saatavuutta ja tehtäisiin asuntotuotannosta herkemmin kysyntää vastaava. Se helpottaisi myös asuinpaikan vaihtamista, kuten tekisivät myös suhteellisen tiukan vuokrasääntelyn ja vuokralaisia ja vuokraisäntiä koskevan säätelyn lieventäminen.
- Asuntopolitiikka olisi suunniteltava tehokkaaksi ja tasa-arvoiseksi. Verovääristymät olisi poistettava verottamalla asumista ja muita investointeja samalla tavalla. Huolellisesti suunniteltuina kohdennetut asuntolainajärjestelmät voivat saavuttaa päämääränsä ainakin kustannusten osalta ja hyvin suunnitellut, siirrettävät asumistuet voivat olla yhteiskunnan tukemien asuntojen suoraa tarjontaa parempi vaihtoehto, koska ne eivät suoranaisesti estä asuinpaikan vaihdosta.

Sokerina pohjalla tämänvuotisessa Kohti kasvua -raportissa on terveydenhoitoa käsittelevä kappale (6. kappale). Terveydenhoidolla on suuri merkitys ihmisten hyvinvoinnille ja se on tärkeä pitkäaikaisen talouskasvun ajuri. OECD on koontanut uutta, vertailevaa tietoa eri maiden terveyspolitiikasta ja terveydenhoitojärjestelmien tehokkuudesta, jonka mukaan kaikissa tutkituissa maissa voidaan parantaa julkisten terveydenhoitomenojen tehokkuutta:

- Keskimäärin OECD-maissa elinajanodotetta voitaisiin nostaa yli kahdella vuodella muuttamatta terveydenhoitomenoja, jos kaikissa maissa toimittaisiin yhtä tehokkaasti kuin tehokkaimmissa maissa.
- Yli kolmasosassa maista tehokkuutta parantamalla voitaisiin kohentaa elinajanodotetta vuotta 2017 edeltävänä kymmenenä vuonna yhtä paljon kuin kymmenenä edellisenä vuotena muuttamatta terveydenhoitomenoja.

- Vaihtoehtoisesti terveydenhoitojärjestelmien tehokkuuden parantaminen voisi johtaa suuriin säästöihin julkisissa menoissa, OECD-maissa keskimäärin melkein 2 % bruttokansantuotteesta.
- Ei ole olemassa yksittäistä terveydenhoitojärjestelmää, joka tuottaisi järjestelmällisesti muita järjestelmiä kustannustehokkaampaa terveydenhoitoa. Järjestelmää tärkeämpää saattaakin siis olla sen johtaminen. Päättäjien olisi tavoiteltava poliittista yhtenäisyyttä ottamalla käyttöön muiden terveydenhoitojärjestelmien parhaaksi todetut toimintatavat ja toteuttamalla niitä heidän omiin olosuhteisiinsa sopivalla tavalla. Siitä huolimatta kansainvälisessä vertailussa tulee ilmi useita mahdollisuuksia tehokkuuden parantamiseksi, esimerkiksi terveydenhoidon hallintoa hoitavien elinten välisen koordinoinnin parantaminen, portinvartijuuden vahvistaminen, välittömien maksujen lisääminen, laatua ja hintoja koskevan tiedon parantaminen, palveluntarjoajien maksujärjestelmien uudistaminen ja sairaaloiden työvoimaa ja laitteita koskevan sääntelyn muuttaminen.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisuja on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights/

